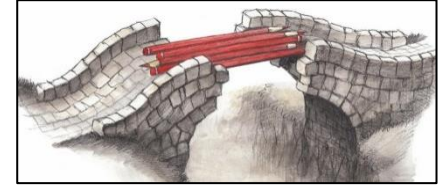

PWO – Zaakvakken maken de brug

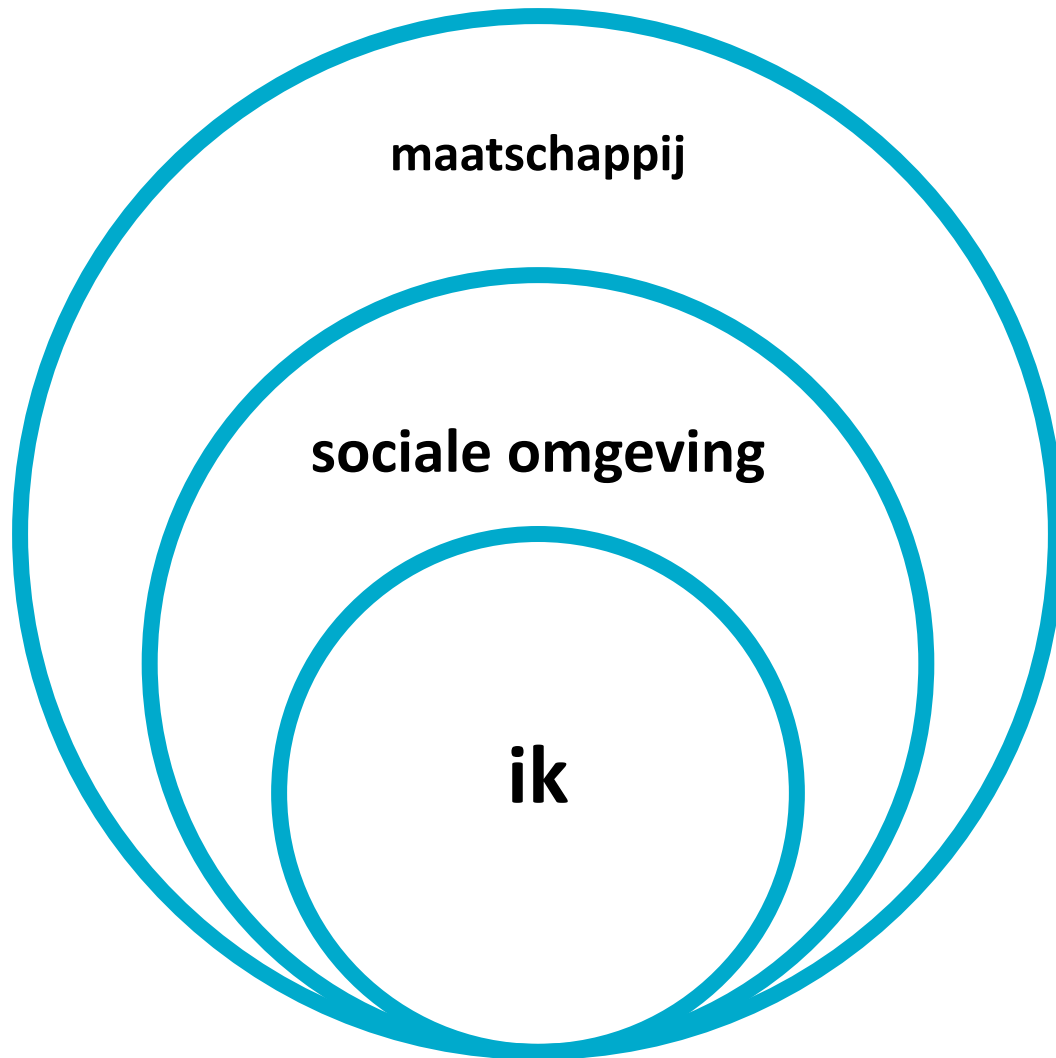

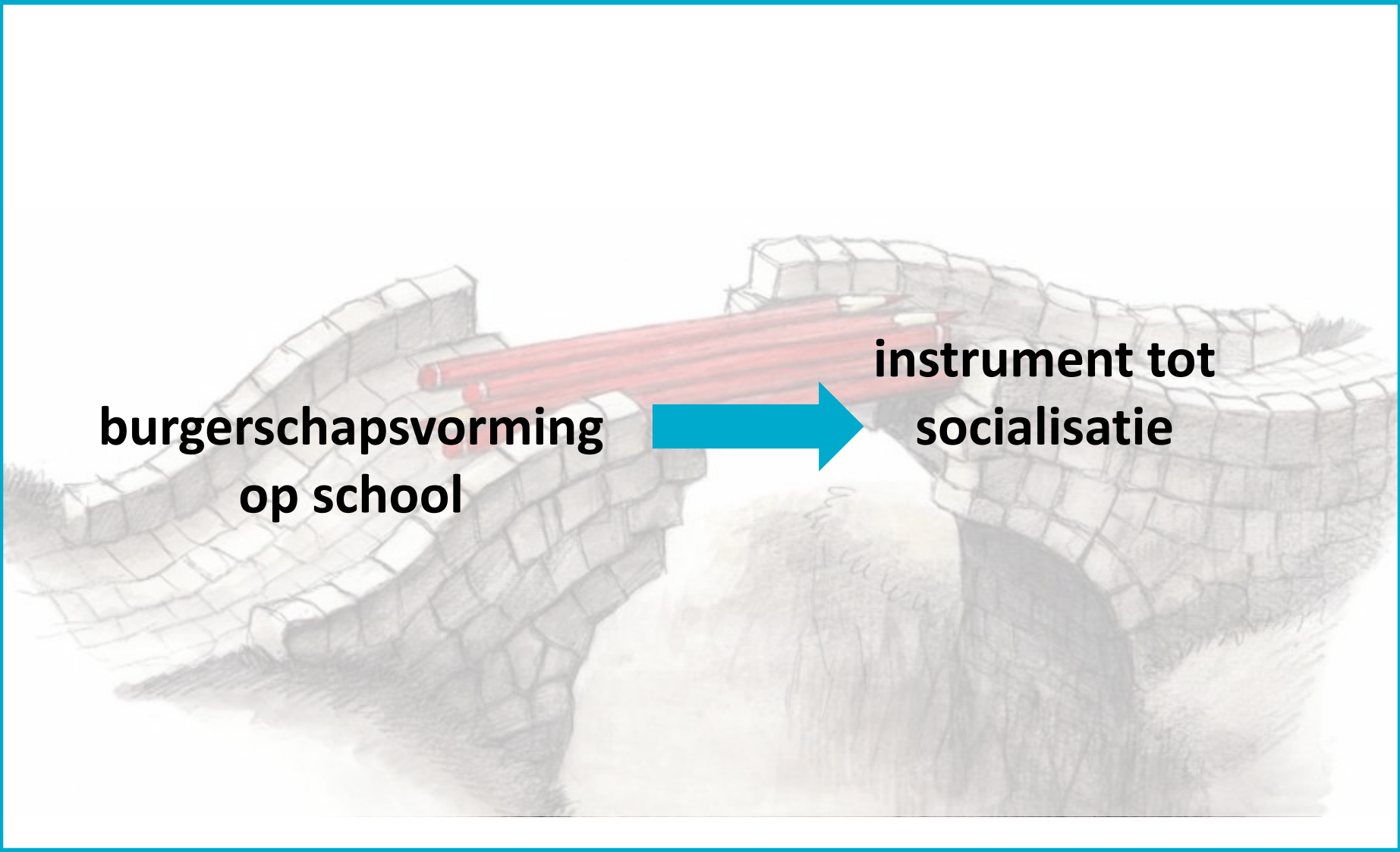
Burgerschapsvorming en/in geschiedenis [= deel 1]

Bekijk hier en daar ook de commentaarvelden onder de dia's met beknopte toelichting bij deze PPT

1

vertretpunt

**burgerschapsvorming
op school**

**instrument tot
socialisatie**

discussie

burgerschap(svorming)

kortom

politiek	socialiteit	moraliteit	identiteit
- rechten en plichten - macht - gehoorzaamheid	- gemeenschap - samenhang	- verdraagzaamheid - algemeen belang - zelfdisciplineren - verantwoordelijkheidszin	- ...

kortom

aanpassingsgericht

verantwoordelijk

participierend

kritisch

individualiserend

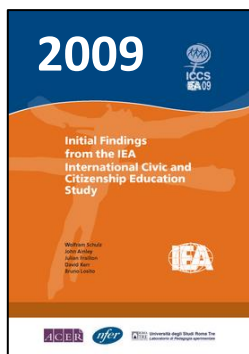
liberaal

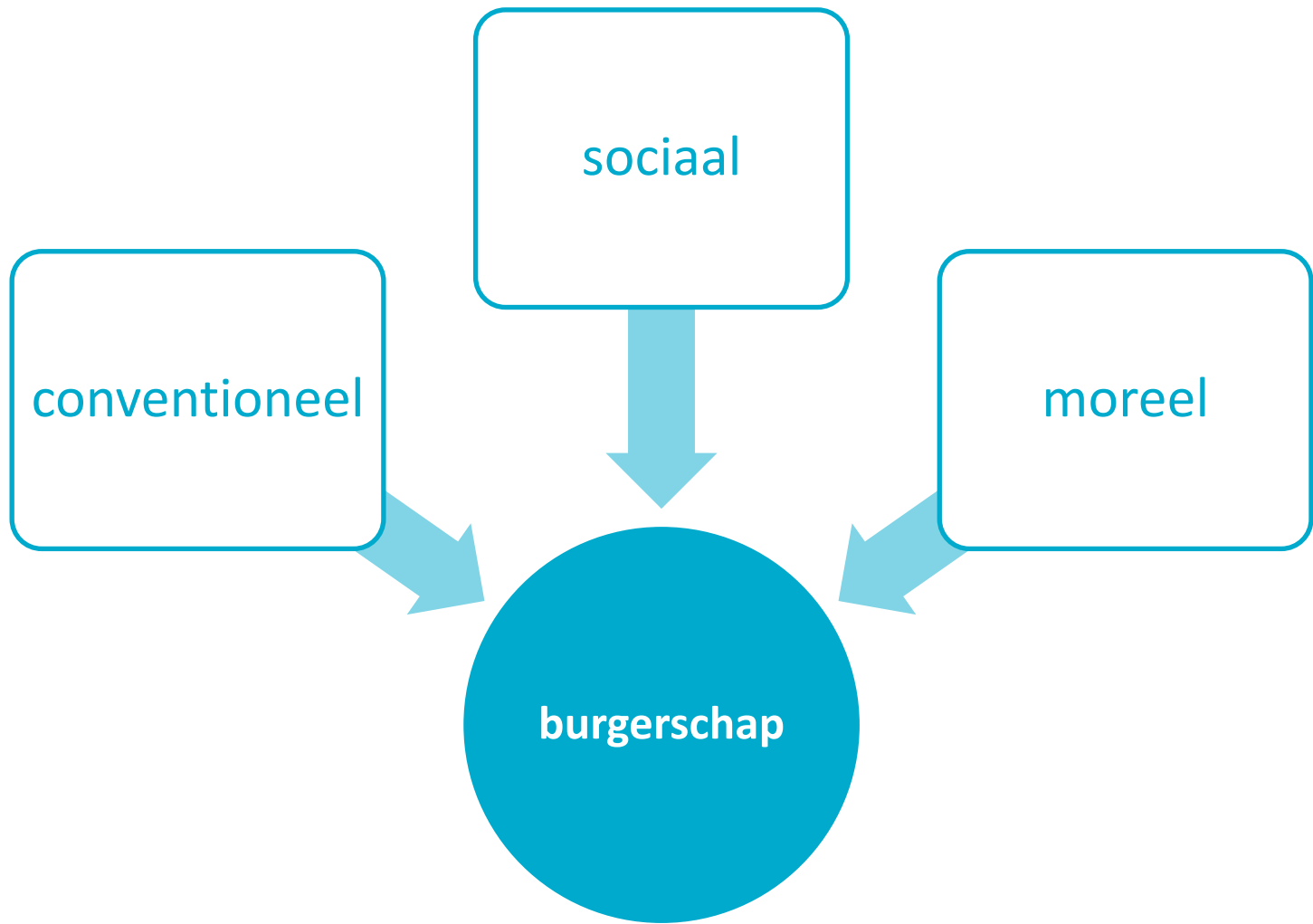

normatief

2

ijkpunten

‘Burgerschapseducatie omvat zowel het bijbrengen van kennis met betrekking tot sociale, politieke en burgerlijke instellingen en de rechten en plichten van een burger, als het aanleren van bepaalde democratische vaardigheden, zoals kritisch denken en het leren respectvol argumenteren in een discussie. Daarnaast stimuleert burgerschapseducatie de vorming van democratische attitudes zoals politiek vertrouwen, politieke tolerantie en een politiek zelfbeeld. Ook omvat burgerschapseducatie het bevorderen van duurzame ontwikkeling, het leren participeren aan het schoolleven en de lokale gemeenschap. Burgerschapseducatie is dus gericht op het stimuleren van actief en betrokken burgerschap.’

🕒 7 november 2017

Wereldburgerschap

Duiding

“Democratie moet je ervaren op school”

“Ook leraren zijn bevraagd over de belangrijkste doelen van burgerschap. ‘Kritisch denken’ scoort heel goed, maar ‘jongeren laten participeren’ en ‘jongeren voorbereiden op latere participatie in de maatschappij’ doen dat veel minder. **Leraren vinden niet dat zij jongeren moeten voorbereiden om hun kritisch denken in te zetten in de maatschappij.** Maar een democratische maatschappij gaat er wel vanuit dat burgers actief participeren.”

OVER

of

DOOR

of

VOOR

burgerschap(svorming)

‘Hoewel we in Vlaanderen al vanaf de jaren 90 eindtermen hebben rond **burgerschapseducatie**, blijkt dat er nog te weinig werk van wordt gemaakt op het niveau van de **lerarenopleidingen** om ook rond de kern van burgerschapseducatie (kennis van instellingen, focus op participatie ...) aan de slag te gaan.’

3

eindtermen en leerplannen

**historisch
denken**

“

Vakdidactiek oriënteert zich niet alleen op onderwijskunde, maar ook op de theoretische beginselen van het vak in kwestie. Daarom is het ook moeilijk, en tot op zekere hoogte onmogelijk, een algemene vakdidactiek voor de maatschappijvakken te ontwerpen.

”

Arie Wilschut

conceptnota

sociaal	politiek	internationaal	filosofisch
- sociale rechten - 'overlapping consensus' - algemeen belang	- politieke rechten - politieke participatie - besluitvorming	- globalisering - superdiversiteit - samenwerking	- democratisering - rechtsordening - principes

eindtermen

Burgerschapscompetenties met inbegrip van competenties inzake samenleven

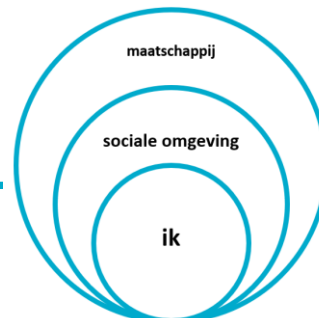
- De dynamiek en de gelaagdheid van (eigen) identiteiten duiden
- Omgaan met diversiteit in het samenleven en het samenwerken
- Geïnformeerd en beargumenteerd met elkaar in dialoog gaan
- Actief participeren aan de samenleving, rekening houdend met de rechten en plichten van iedereen binnen de rechtstaat
- De wederzijdse invloed tussen maatschappelijke domeinen en ontwikkelingen en de impact ervan op de (globale) samenleving en het individu kritisch benaderen
- Democratische besluitvorming op lokaal, nationaal en internationaal niveau duiden
- Democratische principes en democratische cultuur kaderen binnen de moderne rechtsstaat

Groeien in actief burgerschap

Samen leren samenleven

politeia

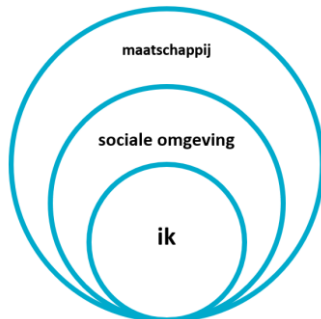
burgerschap

mens en samenleving

- sociaal welbevinden
- financiële geletterdheid
- duurzaamheid

geschiedenis

- politieke aspecten van burgerschap

kortom

*'Burgerschapseducatie omvat zowel het bijbrengen van kennis met betrekking tot sociale, politieke en burgerlijke instellingen en de rechten en plichten van een burger, als het aanleren van bepaalde democratische vaardigheden, zoals kritisch denken en het leren respectvol argumenteren in een discussie. Daarnaast stimuleert burgerschapseducatie de vorming van democratische attitudes zoals politiek vertrouwen, politieke tolerantie en een politiek zelfbeeld. Ook omvat burgerschapseducatie het bevorderen van duurzame ontwikkeling, het leren participeren aan het schoolleven en de lokale gemeenschap. **Burgerschapseducatie is dus gericht op het stimuleren van actief en betrokken burgerschap.***

ICCS 2016

“statisch”

concrete invulling

discussie

eindtermen & leerplannen ?

4

knelpunten

**historisch
denken**

burgerschap

“

‘Organiser le passé en fonction du present’,
dat is niet wat de historicus wil doen.

”

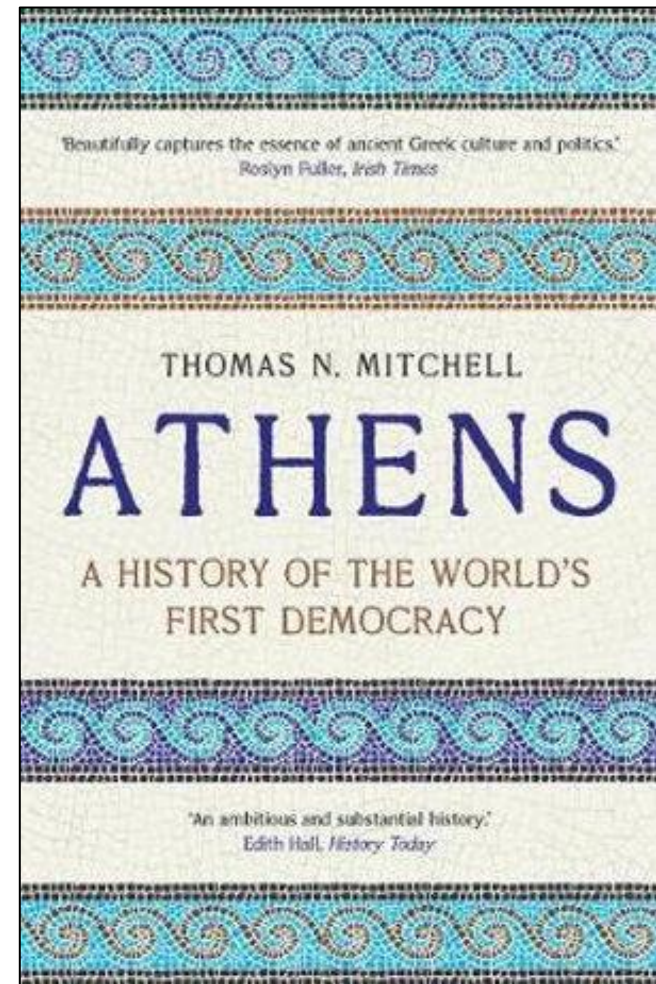
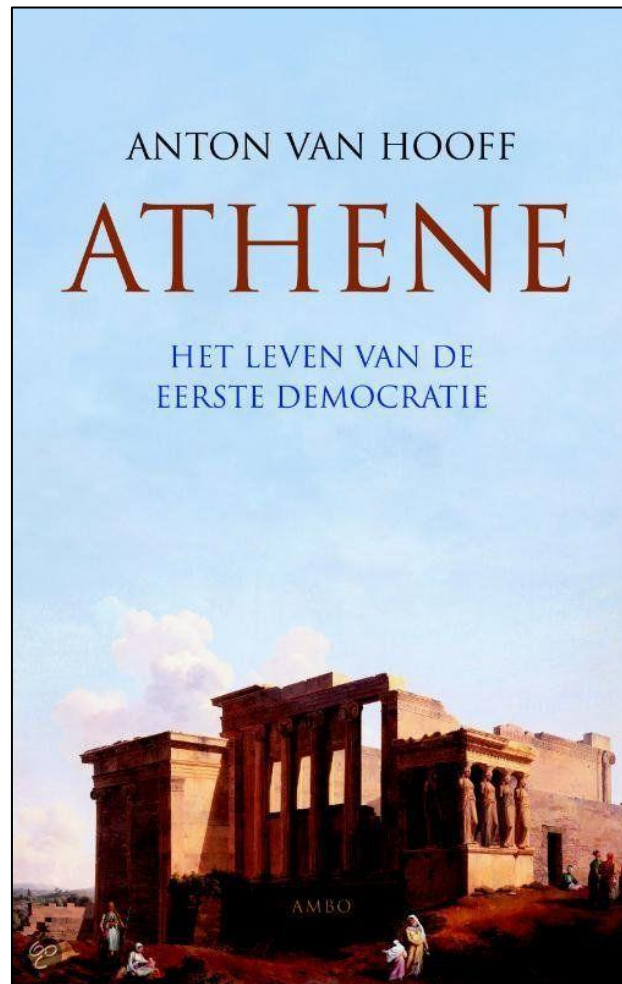
Jo Tollebeek en Tom Verschaffel

constructiekarakter van de geschiedenis

**historische contextualisering
van het burgerbegrip**

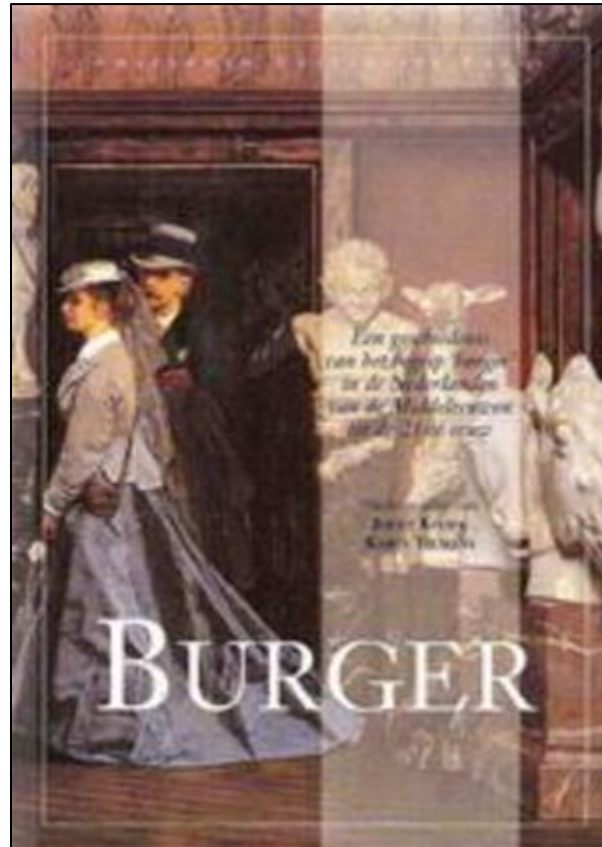

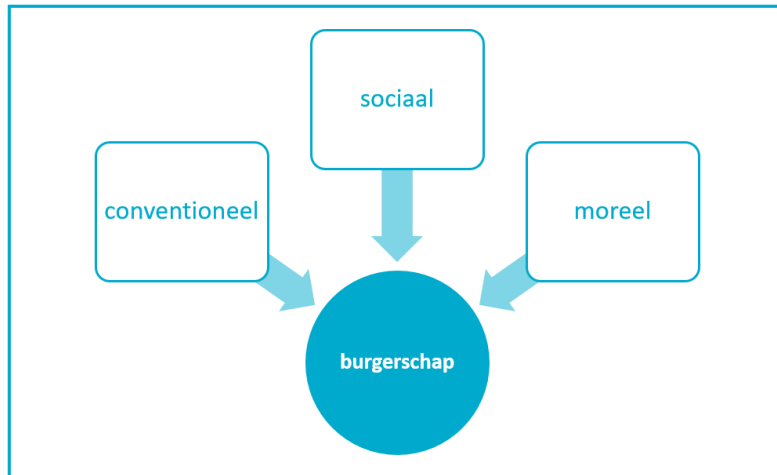

bourgeois

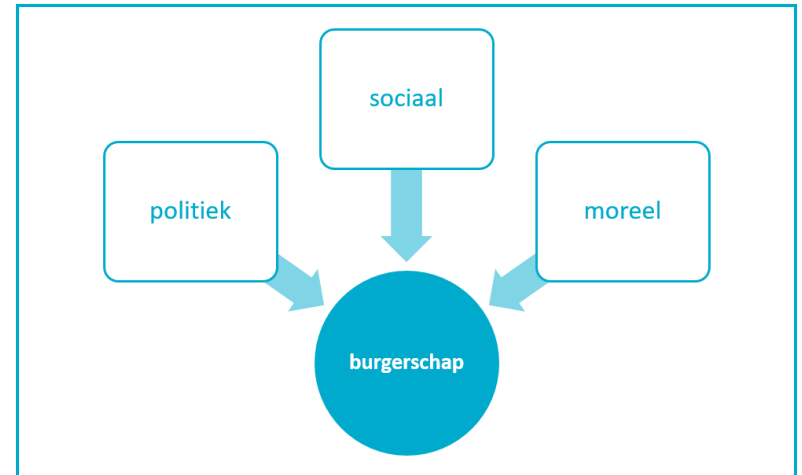
citoyen

ICCS 2016

≈

historische invulling

“

... de vraag ... in hoeverre de gehanteerde onderscheiden in de onderzochte periode betekenis hadden. Zonder dat gegeven bleef onduidelijk hoe objectieve onderscheiden tot subjectieve gedragingen en identificaties konden leiden.

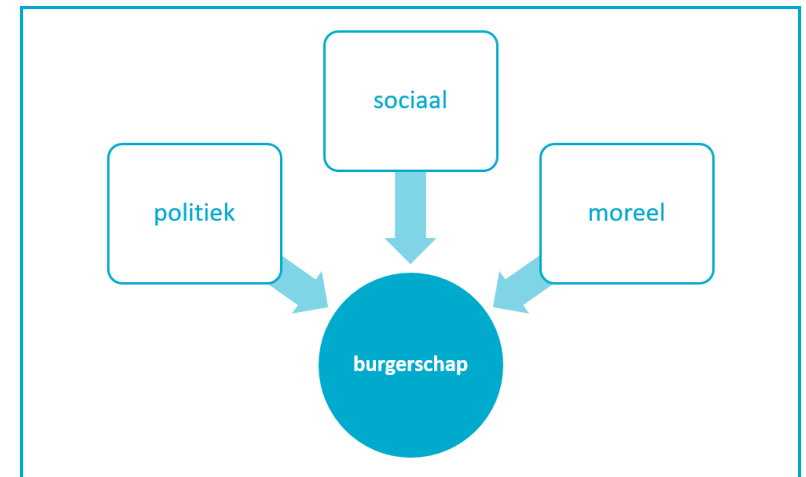
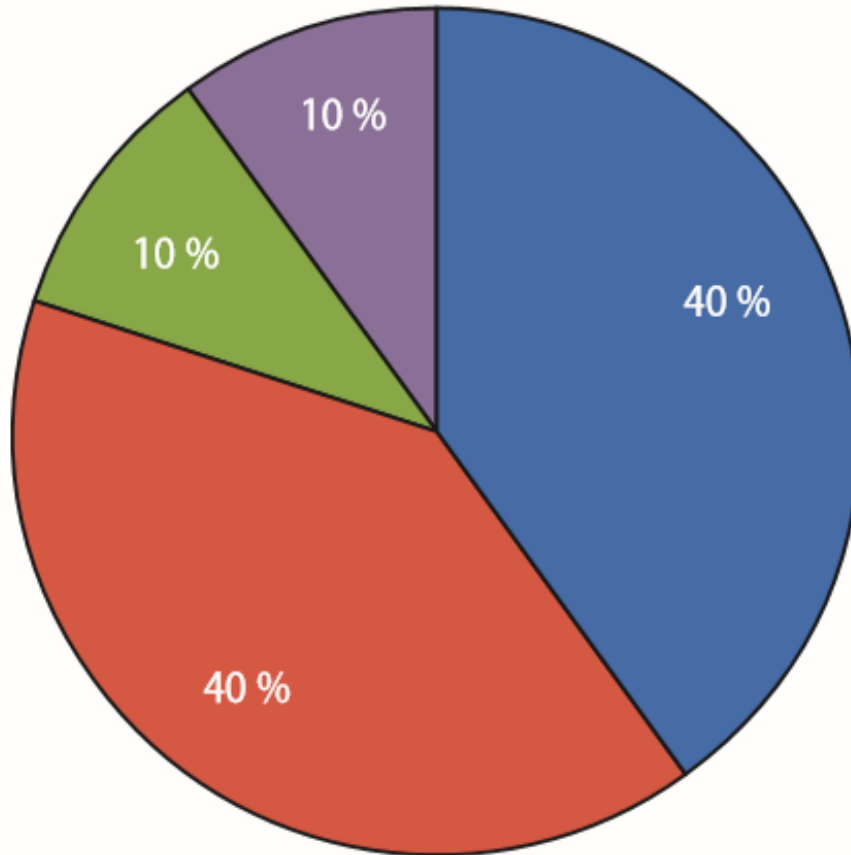
”

Ido de Haan

- historische (re)constructie
- actualiseren en historiseren
- perspectiviteit
- *agency*
- ...

- Dagloners en losse werkkrachten
- Gewone ambachtslui
- Ambachtsmeesters
- Patriciërs

bonum commune

eerste graad S.O.

eerste jaar

tweede jaar

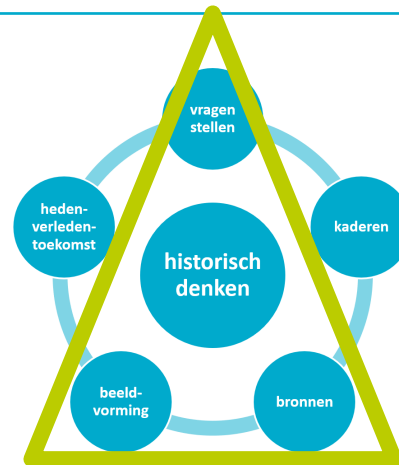
prehistorie

oude Nabije Oosten

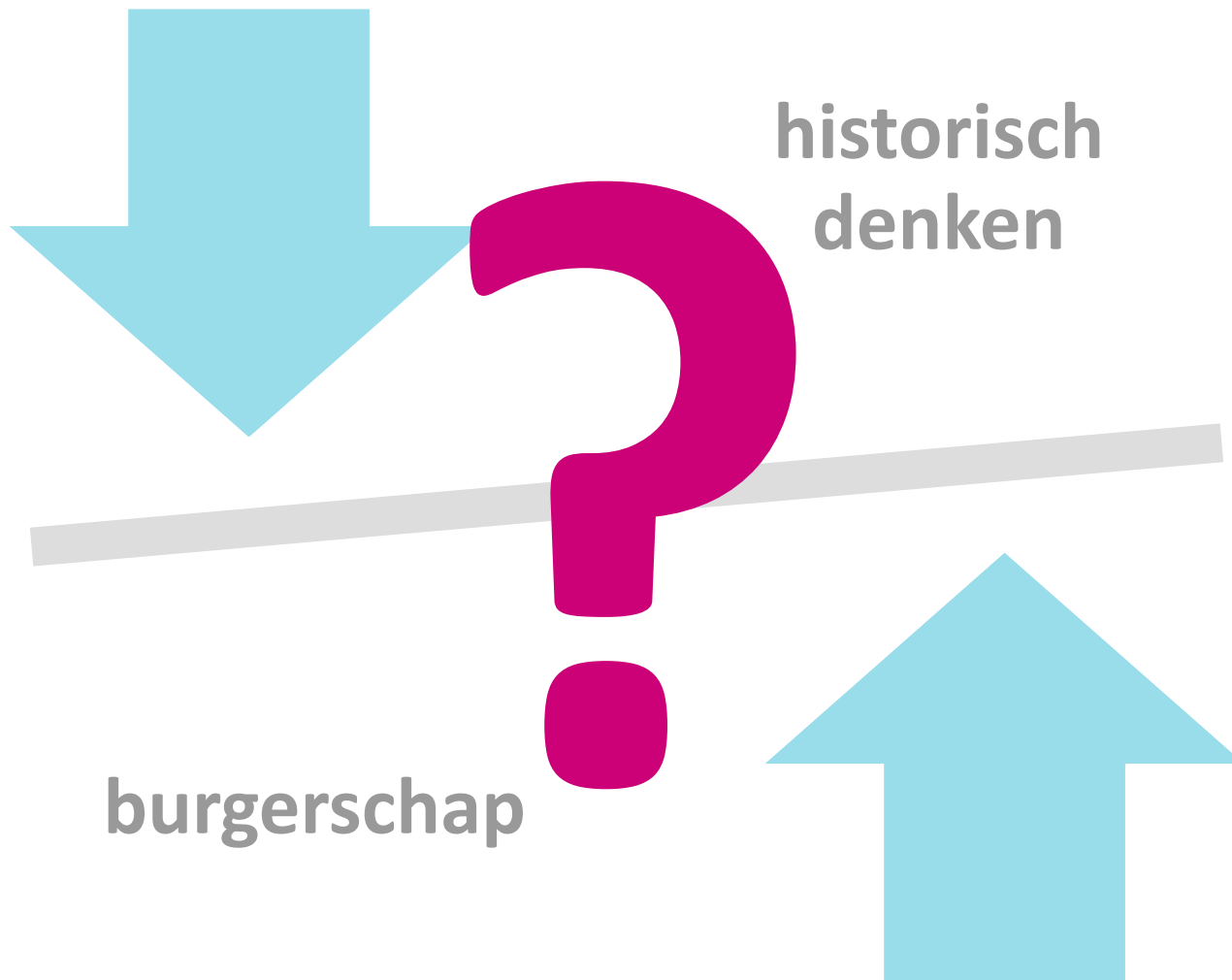
klassieke oudheid

° politieke context

twee verschillende politieke contexten: stadstaat en grootrijk

onderzoeksvraag

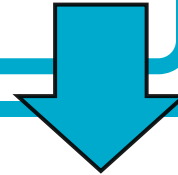

Hoe komen we tot een zinvolle integratie van (bepaalde aspecten van) burgerschapsvorming in het onderwijsvak geschiedenis conform de nieuwe eindtermen en leerplannen (van de eerste graad) S.O.?

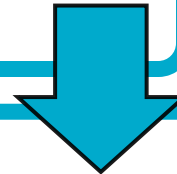
- **Hoe kan geschiedenis bijdragen tot een beter begrip van burgerschap?**
- **Hoe kan geschiedenis de taal van burgerschap verduidelijken?**
- **Hoe kan geschiedenis bijdragen aan actief burgerschap?**
- **Wat zijn opportuniteiten?**
- **Wat zijn (potentiële) hinderpalen?**
- **Hoe pakt men het (hier en) elders aan?**
- **Wat zijn goede praktijken?**
- **...**

werkwijze

begripsafbakening

goede praktijkvoorbeelden

tips & tricks

output

⇒ Lesfiches per LPD (= deel 2)

Zie aparte bijlages

PAUL CARTLEDGE

DEMOCRACY

A LIFE

